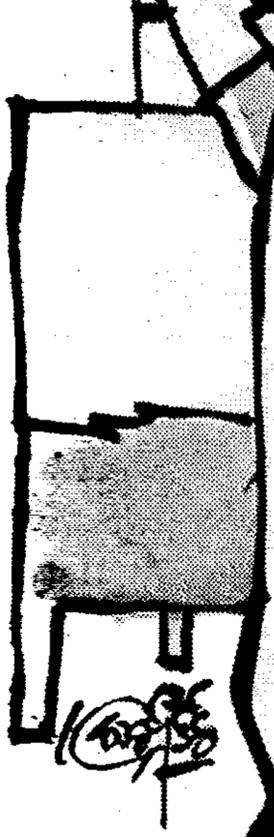

“అతని మీద ఇప్పటికే డిస్
స్టినరీ ప్రాసీడింగ్ నడుస్తు
న్నాయి. అంతకంటే మనం
చేయగలిగింది ఏముంది?
అతను చేసే అక్రమాలు మనకు
తెలుసు. కానీ సరియైన రుజు
వులు లేకుండా
సస్పెండ్
చేయడం
సాధ్యం
కాదు.
అందుకే
అతన్ని
వదిలేసి

మొహంలో దిగులు, కోపం, విచారంలాంటి
హావభావాలు ప్రదర్శిస్తూ-గాల్లో ఏవో
గీతలు గీస్తూ ఉంటాడు. అతని భార్య
పక్కంటి శ్యామ్పూల్ తో లేచిపోయిన దగ్గ
ర్నుంచి ఇదేవరస. పిల్లలిద్దరూ పసివాళ్ళు.
ఇతన్ని ఉద్యోగంలోంచి తీసేస్తే వాళ్ళు రోడ్డున
పడ్డారు.

“ఇంకెరున్నారు సార్? క్రిస్టా
ఫర్ సంగతి మనకు తెల్పిందే-
పాషా

ఆఫీసుకి రాడు- ఓ
మెమో ఇచ్చి పాషాను పిలిపిం
చండి సార్- మీరలా
వూరుకుంటే పనులెలా
జరుగుతాయి?”

జీతమూ వస్తుంది. అటు వ్యాపారం కూడా లాభా
సాటిగా ఉంది. అతని పనే హాయిగా ఉంది.”

“నాకూ తెలుసు. నేను మెమో ఇస్తే అతను
కోర్టుకెళ్తాడు. కోర్టు డాక్టరిచ్చిన సర్టిఫికేట్ ని
నమ్ముతుంది తప్ప అతను ‘ఫిట్ యాజ్ ఏ ఫిడిల్’
అని మీరూ నేనూ అంటే నమ్మదు. మెడికల్
లీవులో ఉన్న అభాగ్యుణ్ణి జాయిన్ కమ్మని బల
వంత పెట్టటానికి నీకెన్ని గుండెలు అని నన్ను నిల
దీస్తుంది.”

“మరి వీళ్ళందరి పని నేనొక్కణ్ణే ఎంత కాల
మని చేయను?”

“మీ ప్రాబ్లం అర్థం చేసుకోగలను. గత్యంతరం
లేకే మీపైన భారం మోపాల్సి వస్తోంది. త్వరలో
ప్రభుత్వం వాలంటరీ రిటైర్మెంట్ స్కీం అనౌన్స్
చేయబోతోంది. వీళ్ళలో ఒక్కరిద్దరైనా
వి.ఆర్.యస్ కి ఆప్ట్ చేస్తారనుకుంటున్నా. ఆ
రకంగా మనకు కొంత చెత్తయినా తగ్గు
తుందిగా” అదో రకంగా నవ్వాడ
తను.

“హాయిగా ఆఫీస్ లో
పనిపాటా లేకుండా
కూచుని-జీతం తీసు
కుంటూ-దాన్ని కాదని కాలద
న్నుకుని వి.ఆర్.యస్ తీసుకునే
వెర్రివెధవలు ఎవరుంటారు సార్?
చివరికి మతిసరిగ్గా లేని మన క్రిస్టా
ఫర్ కూడా అందుకు ఒప్పు
కోడు.”

“అలా తీసిపారేయ
కండి మిస్టర్ రవి. మన
ప్రభుత్వం పదిశాతం
ఉద్యోగుల్ని వదిలించు
కునే కృతనిశ్చ
యంతో ఉంది.
అందులో
ఈ ఇలాం

మరో ఛాయిస్
చెప్పండి”

రవి ఓ నిమిషం
ఆలోచించాడు. సుదర్శన్,
క్రిష్ణయ్యల్ని వదిలేస్తే
మిగిలింది ఇద్దరే-
పాషా, క్రిస్టాఫర్.
పాషా ఆఫీస్ కి రాడు. అదేమని అడిగితే పుడి
కల్ లీవుమీద నెలల తరబడి శెలవు పుట్టే
స్తాడు. క్రిస్టాఫర్ కి మతిస్థిమితం లేదు ఆఫీస్ లో
కూచుని తనలోతనే ఏదో మాట్లాడు కుంటూ
ఉంటాడు. దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తూ...హఠాత్తుగా కను
భ్రామలు ముడివేసి రౌద్రంగా మొహం పెట్టాడు.
ఎలాచీ అల్లరి చేయడు-బుద్ధిగా కూచుని

“నా చేతుల్లో ఏముందండీ?
మన రూల్స్ అలా ఏడ్చాయి. మెడికల్
సర్టిఫికేట్ ని బజార్లో పిప్పరమెంట్లు
కొనుక్కున్నట్లు కొనుక్కోవచ్చాయి.
దాన్ని నా మొహం పడేసి వెళ్ళిపోతే నేనేం
చేయగల్గు?”

“అతనికి నిజంగా ఏ అనా
రోగ్యమూ లేదు సార్. మనిషి
దుక్కలా ఉన్నాడు. శెలవ పెట్టి
సైడ్ బిజినెస్ చేసుకుంటున్నాడు. ఇటు నెల కాగానే

టివాళ్ళు కొట్టుకునిపోతే మన ఆఫీ
సుల పని సామర్థ్యం, నాణ్యత తప్పకుండా పెరుగు
తాయి. అప్పటివరకూ మీరే ఎలాగో సర్దుకుపో
వాలి-ప్లీజ్” అన్నాడు అభ్యర్థనగా.

రవి నిట్టూర్చి బైటికి వచ్చాడు.
సమయం పదింపావైంది.
స్వీపర్ రమణమ్మ నీటుగా సింగారించుకుని
ఆఫీస్ లోకి అడుగు పెట్టింది.
‘ఈ రెండేళ్ళలో ఎంత నున్నగా, బలంగా
తయారైంది’ అనుకున్నాడు రవి.

రమణమ్మ రవి వాళ్ళింట్లో పాచి పని చేసేది.
మరో రెండు మూడిళ్ళలో పనిచేసుకునే రమ
ణమ్మ పూచిక పుల్లలా ఉండేది. మొగుడు రోజూ

సతీం

తాగొచ్చి చితక బాదేవాడు. ఇంత బలహీనమైన శరీరం అన్నన్ని దెబ్బల్ని ఎలా భరిస్తుందోనో తను బోల్డు జాలిపడిపోయేవాడు. నలుగురు పిల్లలున్నారని-వాళ్ళ కడుపులు నింపటం కనాకష్టంగా ఉందని ఓసారి తన కాళ్ళ వేళ్ళాపడి బ్రతిమాలితే ఈ ఆఫీస్ లో రెండేళ్ళక్రితం తనే చేర్చించాడు. అప్పుడే దేదో టెంపరరీ వేకెన్సీ ఒకటుందని తెలుసుకుని ఆఫీసర్ గార్ని ఒప్పించి రమణమ్మని జాయింట్ వేయ గలిగాడు. ఇప్పుడమె పర్మినెంట్ ఉద్యోగియైపోయింది. గవర్నమెంట్ సొమ్ము తిని బాగా వచ్చు చేసింది. బలహీనంగా ఉండే ఒకప్పటి రమణమ్మకూ-పీసాలా వూరిన ఈ రమణమ్మకూ అస్సలు పోలికే లేదు.

చీపురుకట్ట వయ్యారంగా పట్టుకుని పైపైన పది నిముషాల్లో వూడ్చేసి, "వస్తానయ్యా-ఇంట్లో మస్తుపనుండాది" అంది రవితో.

"రమణమ్మ..మీ ఇల్లయితే ఇలానే నిభ్రం చేస్తావా?" అన్నాడు రవి.

"గిట్లనే చేస్తా- ఏం ఫర్కున్నదో చెప్పుకుళ్ళ" ఎదురు ప్రశ్నించింది.

వాదనతో లాభం లేదని లేచి కుర్చీలు, బల్లలు పక్కకులాగి మూలల్లో పేరుకుపోయిన దుమ్ముంతా దగ్గరుండి తుడిపించాడు. రమణమ్మ అయిష్టంగా మూతి బిగించి ఏదోలా అయిందని పించింది.

స్వీపర్ సాయంత్రం నాలుగు వరకైనా ఆఫీసులో ఉండాలి. కానీ రమణమ్మ అరగంటకు మించి అరక్షణం ఉండదు. ఆఫీస్ పని దొరికింది గదా అని ఇళ్ళలో పనిచేయటం ఆమె మానుకోలేదు. అందుకే ఏదో ఓ సాకు చెప్పి జారుకుంటుంది.

ఆమె వెళ్ళిపోయాక గుమాస్తాలు ఒక్కొక్కరే రావటం ప్రారంభించారు. పూనుతో ప్రబుద్ధుడుతూ సూపర్వైజర్ ఆఫీస్ ప్రవేశం చేశాడు.

సూపర్వైజర్ దగ్గరున్న అటెండెన్స్ రిజిస్టర్ తీసుకుని సంతకం పెడుతూ, "సార్! ఇప్పుడు టైం పావుతక్కువ పదకొండు. ఈ టైంలో మాచేత సంతకాలు పెట్టించుకునే భాగ్యానికే రిజిస్టర్ ని మీ అల్మైరాలో లాక్ చేసి భద్రపరచాల్సిన అవసరం ఏముంది?" అన్నాడు రవి.

"అమ్మమ్మా! అలా అనకండి. రేపటి, ఎల్లుండి సంతకాలు కూడా ఈరోజే పెట్టేసి ప్రబుద్ధులున్నారు. కాదంటారా?"

"నిజమే. అలాంటప్పుడు మీరు మా అందరికంటే ముందోస్తే బావుంటుంది కదా"

"చూడండి మిస్టర్ రవీ! మీరు సీనియర్, కాబోయే సూపర్వైజర్. అంతే గాని నాపై ఆఫీసర్ కాదు. ఆయనే అడ

గడు. మీరేంటండీ ప్రాణాలు తినేస్తున్నారు! ఆఫీసు మొత్తం మీవల్లనే నడుస్తుందన్న అపొం ఉంది చూశారూ అదంత మంచిది కాదు."

"నా ఉద్దేశం మిమ్మల్ని తప్పుపట్టడం కాదు. మీరు మా అందరికీ ఆదర్శంగా ఉండొచ్చుకదా అని.."

"ఆదర్శమా నా బొందా? నాకున్న సమస్యలు మీకేం తెలుస్తాయి? రాత్రి మా ఇంటావిడతో మళ్ళీ గొడవ. పక్కంటి వనజతో నాకు సంబంధం ఉందని ఒకడే ఏడుపు. వనజ నాతో చనువుగా ఉండటం నిజమేననుకో. ఆమెలో ఆ బింకం, పొంకం నలభై యేళ్ళొచ్చినా సడలలేదంటే నమ్ము. మొగుడు ముండాకొడుకు క్యాంపులంటూ దేశాలు పట్టుకు తిరుగుతాడాయె. ఆమాత్రం ఇరుగూ పొరుగూ పట్టించుకోపోతే బావుండదని కొద్దిగా ప్రాసీడ్ అయినాను. అంతే. రాత్రంతా రామరావణ యుద్ధం అనుకో..నిద్ర పోతే ఒట్టు..మీ అందరికీ తెలిసిందేకదా మా ఆవిడ సంగతి! వర్తి అనుమానస్థురాలు."

ఇతనికిదో జబ్బు-రిటైర్మెంట్ కి ఇంకా రెండేళ్ళుంది. ఎప్పుడూ ఆడవాళ్ళు-వాళ్ళతో అతని సాన్నిహిత్యం. రాసక్రీడలు, వాళ్ళావిడ పోల్లాటలు, ఇవే మాట్లాడుంటాడు. అధవా అవన్నీ నిజమే అనుకున్నా వాటికీ, ఆఫీసుకి లేటుగా రావడానికి ఉన్న బాదరాయణ సంబంధం ఏమిటో? వ్యక్తిగత సమస్యలు ఇంటి దగ్గరే వదిలి రావాలి. వాటిని ఆఫీసు ప్రాంగణంలోకి మోసుకొస్తానంటే ఎలా? అనుకున్నాడు రవి.

వెళ్ళి తన సీట్లో కూచుని పైళ్ళు ముందరేసుకుని- పనిలో నిమగ్నమైపోయాడు. ఓ గంట గడిచాక పూన్ వచ్చి ఆఫీసర్ గారు పిలుస్తున్నారని చెప్పాడు.

రవని చూడగానే విశ్వనాథం నవ్వుతూ "మీరు ఓవర్ బర్డెన్ అవుతున్నారని నాకు తెలుసు. కానీ ఏం చేయను మీలాంటి ఎఫిషియంట్ ఆల్ రౌండ్ డర్ మరొకరు లేరు. ఈ లెటర్ చాలా అర్జంట్. కొద్దిగా టైం చేసి పెట్టండి" అన్నాడు.

"మన టైం సుబ్రహ్మణ్యం సీట్లోనే

ఉన్నాడు-పిలిచి డిక్టేషన్ ఇవ్వండి"

"మిస్టర్ రవీ! మీతో సమస్య ఇదే... అన్నీ తెలిసి ఉండీ కూడా మాట్లాడారు. సుబ్రహ్మణ్యం కాఫీలు, టీలు తాగడు. వాటి బదులు బ్రాందీలు, విస్కీలు తాగుతాడు. పచ్చి తాగుబోతు. ఉదయం లేచి సారాయితో మొహం కడుక్కునే రకం. అందుకే వణుకుడు రోగం వచ్చింది. అతని చేతులు మూర్చిరోగికి మల్లే ఎలా వణుకుతాయో గమనించారా? ఇక అతనేం టైపుచేస్తాడు? 'ఏ' అక్షరం బదులు 'యస్సో', 'డి'నో టైపు చేస్తాడు. మరలా మనకే శ్రమ. ఇది కొద్దిగా చేసి పెద్దురూ"

"సరే ఇవ్వండి. కానీ ఇలా ఎంతకాలం సార్? పని రాని వాళ్ళనీ, పనికిరాని వాళ్ళనీ తేరగా కూచో బెట్టి జీతాలివ్వడం న్యాయం కాదు. ఉద్యోగాలు లేక వేలాదిమంది విద్యాధికులైన యువతీయువకులు నిరాశానిస్పృహల్లోకి జారిపోతుంటే, మనం ఉద్యోగాలిచ్చి సోమరిపోతుల్ని పోషిస్తున్నాం. జీతాన్ని సంపాదించుకోవాలి గానీ దాన్ని దానంగా అందుకో కూడదు. సార్! అసలు ప్రభుత్వ సంస్థలన్నిటినీ ప్రైవేటీకరిస్తే మంచిది. పని చేయని వాళ్ళని పిక్కెసి ఎఫిషియంట్ అండ్ హార్డ్ వర్కింగ్ వ్యక్తుల్ని ఆర్గనైజేషన్ లోకి ఆహ్వానించవచ్చు."

"ఎందుకు మిస్టర్ రవీ..వి.ఆర్.యస్. ఉందిగా అప్పుడు జల్లెడలోంచి నూక పడిపోయి నట్లు ఈ సోమరిపోతులూ, తాగుబోతులూ, పని ఎగ్గొట్టేవాళ్ళూ అందరూ హాయిగా ఇళ్ళకెళ్ళి కూచుంటారు. స్కీం చాలా ఆకర్షణీయంగా ఉంటుందిట. ఆ వచ్చే డబ్బుని బ్యాంక్ లో వేసుకుంటే జీతంతో దాదాపు సమానంగా డబ్బులోస్తాయి. ఇంటి దగ్గర కూచుని బిజినెస్ ఏమైనా చేసుకోవచ్చు. లెటర్ వెయిట్" అన్నాడు ఆశాభావంతో.

ప్రభుత్వం వి.ఆర్.యస్ స్కీం ప్రవేశ పెట్టింది. రవి పనిచేస్తున్న ఆఫీసు నుండి రిటైర్ మెంట్ కోరుకుంటూ ఒకే ఒక్క అప్లికేషన్ దాఖలు చేయబడింది. రవికి పని మీద ఉన్న శ్రద్ధనీ, అంకితభావాన్నీ, నైపుణ్యాన్ని అర్థం చేసుకున్న ఓ ప్రైవేట్ సంస్థ ఆకర్షణీయమైన జీతంతో అతనికి ఉద్యోగం ఆఫర్ చేయటం వల్ల రవి వాలంటరీ రిటైర్మెంట్ తీసుకున్నాడు.

జల్లెడలోంచి జారిన నూక ప్రభుత్వోద్యోగులుగా మిగిలి పోయి-జల్లెడలో మిగిలిన నాణ్యమైన గింజలు ప్రైవేట్ సంస్థల పరమై-వాటికి వరమైనాయి.

